

General | | Actualitzat el 22/04/2022 a les 07:00

Lletra lligada sí o no? Avantatges i inconvenients per aprendre a escriure

Comentem amb dues especialistes quins pros i contres té l'aprenentatge de la lletra lligada enfront de la lletra d'impremta

[inicicentrareport]El debat sobre la conveniència o no d'ensenyar la **lletra lligada** als nostres infants per aprendre a escriure és candent, i té tant partidaris com detractors.

Per a molts infants, l'**adquisició del gest gràfic** amb lletra lligada s'assoleix de forma més o menys fàcil, però n'hi ha d'altres a qui els representa una gran dificultat que pot conduir a la **disgrafia** (mala lletra) i a la frustració.

Molts especialistes han enumerat els avantatges i els inconvenients d'aprendre la lletra lligada o cursiva, ja que cal tenir en compte que **no és un sistema universal**. Si bé als països mediterranis, on hem crescut sota la influència **Montessori**, fem l'aprenentatge de la lletra lligada, a d'altres llocs, com als països de tradició anglosaxona o a Sud Amèrica, no l'utilitzen i opten per la **lletra script o d'impremta**.

Sense anar més lluny, l'any 2015 **Finlàndia**, que sovint es pren com un referent a seguir en temes educatius, va fer una modificació de la seva legislació per eliminar l'obligatorietat de l'aprenentatge de la lletra lligada a l'escola.

En el cas de Catalunya, la mestra i directora de l'equip LIC dels ST de Girona i també assessora del Departament d'Educació, Montserrat Bertran, ens explica que és una **decisió dels centres**, i, per tant, hi ha escoles que opten per la lletra lligada i d'altres que ho fan per l'script. "Els dos models coexisteixen a les nostres escoles i tots dos són vàlids, sempre que es facin amb consciència i en el moment que toca".

Però quins són els principals avantatges o inconvenients de cada tipus de lletra?

[GotaVerdaPle] **Lletra lligada, o cursiva:**

[GotaVerdaBuit] Permet més consciència d'unitat de paraula, perquè el llapis no s'aixeca des del principi fins al final.

[GotaVerdaBuit] Les grafies són molt diferents entre sí i, per tant, no es confonen entre elles.

[GotaVerdaBuit] Totes segueixen la mateixa direccionalitat, fet que permet assolir més velocitat.

[GotaVerdaBuit] Permet assolir una escriptura més personalitzada

[GotaVerdaBuit] Costa més d'assolir

[GotaVerdaBuit] No és d'ús comú fora de l'escola

[GotaVerdaPle] **Lletra script o d'impremta:**

[GotaVerdaBuit] L'aprenentatge és més ràpid, perquè no hi ha llaços,

[GotaVerdaBuit] La lletra és més rítmica i nítida, per la simplicitat de les formes

[GotaVerdaBuit] Té millor llegibilitat

[GotaVerdaBuit] Algunes lletres es poden confondre perquè s'assemblen

[GotaVerdaBuit] Pot donar dificultats a l'hora d'entendre la separació de paraules, perquè les lletres estan separades

[GotaVerdaBuit] És una lletra d'ús comú fora de l'escola

En aquesta reflexió, la **Sònia Blasco**, que és doctora en psicologia i té una tesi doctoral sobre l'aprenentatge de l'escriptura, destaca un altre aspecte positiu de la lletra lligada i és que "serveix per treballar la **voluntat** i l'**esforç**".

La **Montse Bertran** afegeix que, de pros i contres en tenen totes dues, i l'escola ha de decidir la que vol fer, basant-se en tres criteris: simplicitat, llegibilitat i fluïdesa.

"I no ens oblidem del **teclat**, també", recorda la Montserrat. "Aquest té avantatges sobretot per a infants amb dificultats perquè t'assegura veure la lletra clara, no haver de dedicar molt temps al traç, amb el reconeixement és suficient, ja t'imposa la direccionalitat (evita l'escriptura en mirall). També té desavantatges: no exerceix la part motriu, la connexió mà-ull i la producció en l'espai és limitat".

Quan s'ha d'introduir la lletra lligada? Totes dues especialistes coincideixen a destacar la importància de fer el pas de lletra de pal a lletra lligada o script en el **moment maduratiu adequat** per a cada infant, i això, segons **Sonia Blasco**, "es dona entre P5 i 2n de primària".

"No cal anar amb presses", apunta Bertran. S'ha de fer "en el moment en què l'infant ja és capaç d'escriure gairebé totes les lletres de la paraula, l'estadi alfabètic, perquè coincideix que el canell ja té prou força".

"Si s'inicia l'aprenentatge de la nova lletra en un moment massa inicial del **procés d'aprenentatge de l'escriptura**, implica un esforç motriu molt elevat per part de l'infant i això pot frenar la motivació per escriure i la producció de petits textos. En canvi, si la introducció de la nova lletra es fa en el moment que els nens i nenes estan **madurativament** a punt, la transició és ràpida i plaent", afegeix.

Un altre aspecte transcendental que destaquen és la part **emocional** i **motivacional** a l'hora d'escriure. "L'element afectiu és molt important: com em relaciono amb l'escriptura, és important viure-ho amb plenitud, descoberta, curiositat, experimentació, i no com un moment punitiu", destaca la Montserrat.

I quan pensem a aprendre a escriure ens venen al cap els **quaderns de cal·ligrafia**. La Montserrat Bertran opina que es pot entrenar el mateix moviment "de manera molt més viscuda i integrada, per exemple a través de l'observació i de l'aplicació de tècniques plàstiques, i apropant l'art als infants: entrenar les formes corbes reproduint, per exemple els traços d'un jersei, o les garlandes d'un balcó, o utilitzant estris diversos per pintar i dibuixar, etc".

Per a la Sònia Blasco, aquest quaderns "són una **dispedagogia**, perquè només li fem reproduir patrons i pot automatitzar errors".

[ficientreport]

